

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การจัดการความรู้ของเกษตรกรในการปลูกข้าวขาวดอกมะลิ 105 ในทุ่งกุลาร่องไห้ จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้เขียน นางสาวธันยกร คำก้อน

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาทศน์	อินทร์คัมพร	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์คุณฤ	ณ ลำปาง	กรรมการ
รองศาสตราจารย์สุทัศน์	จุลศรีไกวัด	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการจัดการความรู้ของเกษตรกรในการปลูกข้าวขาวดอกมะลิ 105 ในเขตทุ่งกุลาร่องไห้ จังหวัดร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการความรู้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวขาวดอกมะลิ 105 ในทุ่งกุลาร่องไห้ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวขาวดอกมะลิ 105 ในทุ่งกุลาร่องไห้ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความรู้และการจัดการความรู้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวขาวดอกมะลิ 105 ใน 4 อำเภอ ในทุ่งกุลาร่องไห้ จังหวัดร้อยเอ็ด และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรในการปลูกข้าวขาวดอกมะลิ 105 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวขาวดอกมะลิ 105 จำนวน 400 คนจากอำเภอสุวรรณภูมิ อำเภอเกษตรวิสัย อำเภอโพนทราย และอำเภอปทุมรัตต์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าไคสแควร์ (Chi - square) และ F- test

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 49.27 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสบการณ์ของการปลูกข้าวขาวดอกมะลิ 105 เฉลี่ย 17.07 ปี มีพื้นที่เพาะปลูกเฉลี่ย 20.36 ไร่ จำนวนแรงงานเฉลี่ย 3.34 คนต่อครัวเรือน มีรายได้จากการปลูกข้าวขาวดอกมะลิ 105 เฉลี่ย 45,314.25 บาทต่อปี เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางหอกระจายข่าวของหมู่บ้านมากที่สุด และเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยผ่านการฝึกอบรมในเรื่องการปลูกข้าวขาวดอกมะลิ 105

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า การได้รับการฝึกอบรมของเกษตรกรและการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้ของเกษตรกรในการปลูกข้าวขาวดอกมะลิ 105 ส่วนอายุระดับการศึกษา ขนาดพื้นที่ทำนา รายได้ ประสบการณ์และระดับความรู้ ไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้ของเกษตรกรในการปลูกข้าวขาวดอกมะลิ 105 จากการศึกษาเปรียบเทียบความรู้ของเกษตรกรระหว่างอำเภอพบว่าไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบระดับความรู้และการจัดการความรู้ของเกษตรกรพบว่าเกษตรกรในอำเภอสุวรรณภูมิมีระดับความรู้และการจัดการความรู้สูงกว่าเกษตรกรในอำเภอเกษตรวิสัย อำเภอโพธิ์ทราย และอำเภอปทุมรัตน์

ปัญหา อุปสรรคของเกษตรกรคือขาดความรู้เรื่องวิธีการทำปุ๋ยหมักไว้ใช้เอง การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชต่าง ๆ การปรับปรุง บำรุงดิน และวิธีการคัดเลือกพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105 ให้ตรงตามพันธุ์ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้คือภาครัฐควรให้ความช่วยเหลือเรื่องการหาแหล่งน้ำเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการทำขี้วัวปีและนาปรัง และควรให้เกษตรกรมีส่วนร่วมกับภาครัฐในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับการปลูกข้าวขาวดอกมะลิ 105

Thesis Title Knowledge Management by Farmers in KDML 105
Rice Cultivation, Thung Kula Ronghai, Roi Et Province

Author Miss Thanyakon Khamkon

Degree Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Thesis Advisory Committee

Asst. Prof. Dr. Wallratat Intaruccomporn	Chairperson
Assoc. Prof. Dusdee Nalampang	Member
Assoc. Prof. Suthat Julsrigival	Member

Abstract

The objectives of this research were to study the knowledge management of farmers who grow KDML 105 rice at Thung Kula Ronghai, Roi Et Province, to study several factors that affected the knowledge management of farmers who grow KDML 105 rice at Thung Kula Ronghai, Roi Et Province, to study knowledge level and knowledge management of the farmers who grow KDML 105 in districts of Thung Kula Ronghai, Roi Et Province by comparison and to study the problems and obstacles of farmers who growing KDML 105. The sampling of this research were 400 KDML 105 rice growers. The data collection was done through questionnaires. Statistical techniques used were percentage, mean, minimum, standard deviation, chi – square test and F-test.

From research findings, it was found that most of farmers were male, averagly 49.27 years old, completed primary school, the average experience of KDML 105 rice growing was 17.07 years, with an average planting area 20.36 rai, the average labour per household was 3.34, with in average income 45,314.25 Baht per year. Most of farmers received information from local radio broadcasting and on experience in training on KDML 105 rice growing.

From hypothesis testing, it was found that there was significant correlations between the knowledge management among the farmer and practical training of farmers and contact with agricultural extension officers. As for age, education level, planting area size, income, experience in KDML 105 rice growing average and knowledge level were not related to their knowledge management by farmers in KDML 105 rice cultivation. According to comparative study of farmer knowledge, the study had indicated not significant between districts. However, farmers of Suwannaphum had knowledge levels and knowledge management higher than farmers of Kasetwisai, Phonsai and Pathumrat

The problems and obstacles of the farmers were insufficiencies knowledge about compost, pesticide application, soil improving and selecting purity KDML 105 variety. Recommendations from this study were government sector should supporting as sources of water and should have participating between farmers and government sector to solving problems to KDML 105 rice cultivating.